

Vergaderjaar 2017–2018

34 878

Bundeling en aanpassing van regels over de registers met betrekking tot onderwijsdeelnemers (Wet register onderwijsdeelnemers)

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 3 april 2018

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de hierin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel genoegzaam voorbereid.

Inhoudsopgave

	blz.
Algemeen	1
1. Bundeling en aanpassing van de registerwetgeving	2
1.1 Inleiding	2
1.2 Aanleidingen voor wijziging van de registerwetgeving	2
2. Hoofdlijnen wijzigingen registerwetgeving	2
2.1 Bundeling van de registerwetgeving	3
3. Enkele specifieke onderwerpen met betrekking tot het register onderwijsdeelnemers	3
3.1 Vrijstellingsgegevens	3
3.2 Informatiebeveiliging	3
4. Advies Autoriteit Persoonsgegevens	4
5. Financiële gevolgen	4
Artikelsgewijs deel	4
Artikel 1	4
Artikel 11	4
Artikel 30	5

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel Bundeling en aanpassing van regels over de registers met betrekking tot onderwijsdeelnemers. Zij hebben hier nog enkele vragen over.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Deze leden steunen de doelstelling van het wetsvoorstel om door bundeling van de gegevens een beter inzicht te bieden in wat er omgaat aan onderwijsinformatie, om welke gegevens het gaat en op welke wijze deze gegevens worden gebruikt. Hiermee kan ook de onderlinge samenhang beter bewaakt worden en kan flexibeler worden ingespeeld op ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en hergebruik van gegevens. Deze leden hebben nog wel enkele vragen.

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Zij ondersteunen de keuze om af te stappen van een algemene onderwijswet en waar nodig te bezien of een thematische wet meerwaarde biedt boven een regeling in de sectorwetten.

1. Bundeling en aanpassing van de registerwetgeving

1.1 Inleiding

De leden van de VVD-fractie zien veel kansen voor verbetering van het onderwijs door benutting van digitalisering. Deze leden lezen dat de regering verwacht dat de nieuwe registerwetgeving meer geschikt zal zijn om vernieuwingen op het gebied van digitalisering te ondersteunen. Kan de regering uitgebreid toelichten hoe dit wetsvoorstel bijdraagt aan vernieuwingen op het gebied van digitalisering? Tevens vragen zij hoe dit wetsvoorstel zich verhoudt tot het Doorbraakproject ICT.

De leden van de CDA-fractie begrijpen uit de memorie van toelichting dat het gaat om bundeling van de gegevens en niet zozeer om nieuwe gegevens die worden opgeslagen. Kan de regering dat bevestigen? Deze leden vragen een nadere toelichting op welke wijze het goed inzichtelijk wordt gemaakt voor onderwijsdeelnemers welke gegevens er van hen zijn opgeslagen en waar zij deze gegevens kunnen inzien.

De leden van de SGP-fractie vragen of de regering voornemens heeft om ook met betrekking tot andere thema's tot overkoepelende wetgeving te komen. Zij hebben eerder bijvoorbeeld gevraagd waarom de bepalingen inzake het lerarenregister niet in een afzonderlijke wet worden opgenomen, vergelijkbaar met de Wet beroepen in de gezondheidszorg. Graag vernemen zij of hieromtrent nog wijziging van inzicht heeft plaatsgevonden naar aanleiding van het advies van de afdeling advisering van de Raad van State.

1.2 Aanleidingen voor wijziging van de registerwetgeving

De leden van de VVD-fractie vragen hoe dit wetsvoorstel zich verhoudt tot de in voorbereiding zijnde Wet digitale overheid die later dit jaar wordt ingediend. Hoe is het Bureau ICT-Toetsing bij het bundelen van de verschillende bestaande registers tot een integraal register voor onderwijsdeelnemers betrokken? Tevens vragen de voornoemde leden of zij een advies zullen uitbrengen.

2. Hoofdpijnen wijzigingen registerwetgeving

De leden van de VVD-fractie merken op dat de registerwetgeving recent gewijzigd is waardoor diploma's van het niet-bekostigd onderwijs worden opgenomen in het diplomaregister. Zijn er wat betreft het huidige wetsvoorstel verschillen tussen bekostigd en niet-bekostigde instellingen?

De leden van de SGP-fractie vragen waarom de regering een onderscheid heeft gemaakt tussen het gebruik van gegevens en de uitwisseling van gegevens in het kader van het register, waardoor onder meer in de Wet primair onderwijs een deel van de huidige regeling inzake het persoonsgebonden nummer achterblijft. Waarom worden met het oog op overzichtelijkheid van wetgeving niet alle bepalingen over het gebruik en de levering van gegevens in het wetsvoorstel ondergebracht, nu eenmaal de keuze voor een thematische wet is gemaakt? Deze leden krijgen de indruk dat de wetgeving door dit onderscheid blijft hinken op twee gedachten.

2.1 Bundeling van de registerwetgeving

De leden van de VVD-fractie vragen of de regering kan aangeven hoe zij bij het vormgeven van de AMvB¹ zal toetsen of de actuele vormen van gegevensuitwisseling nog wel adequaat zijn en of er een beperking kan worden aangebracht in de uit te wisselen gegevenssets. Zijn onderwijsinstellingen en gemeenten verplicht om alle relevante gegevens en meldingen in het register onderwijsdeelnemers op te nemen? Zo niet, hoe ziet de regering er dan op toe dat de informatievoorziening binnen de onderwijssector eenduidig, compleet en op orde is, zo vragen de voornoemde leden.

3. Enkele specifieke onderwerpen met betrekking tot het register onderwijsdeelnemers

3.1 Vrijstellingsgegevens

De leden van de VVD-fractie vragen of er bijgehouden wordt op basis van welke gronden een vrijstelling van het volgen van onderwijs wordt gegeven. Waarom wordt dit niet meegenomen in het register? Zij vragen of de regering een overzicht kan geven, landelijk en per gemeente, van de gronden waarop een vrijstelling of vervangende leerplicht is gegeven.

3.2 Informatiebeveiliging

De leden van de VVD-fractie lezen dat onderwijsinstellingen zelf verantwoordelijk blijven voor het realiseren van voldoende informatiebeveiliging. Is dit bij alle onderwijsinstellingen op dit moment op orde? Hoe houdt de regering hier toezicht op? Tot slot vragen zij wat de gevolgen voor onderwijsdeelnemers zijn als onderwijsinstellingen niet voldoen aan de eisen voor informatiebeveiliging.

De leden van de CDA-fractie vragen een nadere toelichting van de regering op de positie van DUO² bij deze wetswijziging. DUO is vanwege diverse redenen overbelast en onder andere de verwerking van vragen en klachten duurt lang. Kan de regering nader toe lichten waarom zij de mening is toegedaan dat DUO klaar is voor deze integrale registerwetswijziging en dat de invoering hiervan niet tot verslechtering van de dienstverlening van DUO op andere vlakken zal leiden? De leden lezen in de memorie van toelichting dat na de implementatie van deze wetswijziging het makkelijker zal worden voor DUO om gegevens aan te leveren over onderwijsdeelnemers, maar deze leden vragen specifiek naar de verwerking van de gegevens door DUO en de last die dit met zich mee brengt voor de organisatie.

De leden van deze fractie vragen de regering de mate van informatiebeveiliging bij DUO nader toe te lichten. Kan DUO, ook in de implementatiefase van deze integrale benadering, garanties geven over de veiligheid

¹ AMvB: algemene maatregel van bestuur

² DUO: De Dienst Uitvoering Onderwijs

van de gegevens en het voorkomen van een datalek, zo vragen de voornoemde leden.

4. Advies Autoriteit Persoonsgegevens

De leden van de CDA-fractie vragen de regering een nadere toelichting op de zorgen ten aanzien van de Autoriteit Persoonsgegevens. Kan de regering gemotiveerd aangeven waarom zij van mening is dat het hier alleen gaat om samenbrengen en niet verwerken zoals de Autoriteit Persoonsgegevens stelt? Is het niet, zo vragen de leden, dat door het bijeenbrengen van de verschillende persoonsgegevens dit een grotere (ongeoorloofde) inbreuk op de persoonlijke levenssfeer kan opleveren. Licht hier niet het gevaar van «function creep» op de loer waarbij de persoonsgegevens relatief makkelijk voor andere doelen zullen worden gebruikt dan oorspronkelijk was bedoeld? Zijn er ook wettelijke voorschriften hoe om te gaan met deze «function creep»? Zij ontvangen graag een nadere toelichting hierop.

Deze leden vragen ook een nadere toelichting hoe de regering omgaat met het risico van datalekken en nadelige gevolgen voor onderwijsdeelnemers naarmate het gaat om meer en bijzondere persoonsgegevens.

5. Financiële gevolgen

De leden van de VVD-fractie vragen welke kosten er zijn gemoeid met het omzetten van de verschillende bestaande registers naar een integraal register onderwijsdeelnemers. Kan de regering de Kamer op de hoogte houden over het verloop van dit ICT-project, zo vragen de voornoemde leden.

Artikelsgewijs deel

Artikel 1

De leden van de SGP-fractie hebben begrepen dat de regering in weerwil van herhaalde toezeggingen niet voornemens is de definitie van het bevoegd gezag te uniformeren. Het gevolg is dat, zoals aangeduid door hoogleraar B.P. Vermeulen, de onderwijswetgeving een ratjetoe blijft. Volgens deze leden blijkt ook in dit wetsvoorstel dat daardoor de doelstelling van transparante wetgeving in de wielen wordt gereden. Zij constateren dat het wetsvoorstel een eenduidig kader beoogt te bieden, maar dat de definitie van het bestuur in allerlei richtingen uiteen valt. Het betekent dat de verantwoordelijke in het kader van de gegevensuitwisseling onder meer de rechtspersoon, het college van bestuur, het instellingsbestuur of nog een ander statutair bepaald orgaan kan zijn. Deze leden vragen waarom niet ten minste een aanvang gemaakt kan worden met het uniformeren van het bevoegd gezag door in de voorgenomen Wet register onderwijsdeelnemers wel uit te gaan van de rechtspersoon als het bevoegd gezag. Zij vragen welke problemen zouden ontstaan wanneer het wetsvoorstel een eigenstandige, eenduidige definitie van het bevoegd gezag zou hanteren.

Artikel 11

De leden van de CDA-fractie merken op dat het hierbij gaat om uitzonderingen voor bijzondere persoonsgegevens die dusdanig gevoelig zijn dat verwerking ervan in beginsel verboden is. De leden vragen aan de hand van voorbeelden om een nadere aanduiding om wat voor soort gegevens het hier gaat en wat de uitzonderingen zijn op dit specifieke verwerkingsverbod.

Artikel 30

De leden van de CDA-fractie vragen naar de termijn waar de regering en DUO zich aan moeten houden in alle fasen van een verzoek tot correctie. Zij vragen of de regering kan aangeven in hoeverre het ministerie en DUO ook voldoen aan deze termijnen.

De voorzitter van de commissie,
Tellegen

De adjunct-griffier van de commissie,
Arends